2025/2598

16.12.2025 г.

РЕШЕНИЕ (ОВППС) 2025/2598 НА СЪВЕТА

от 15 декември 2025 година

за подкрепа на Хагския кодекс за поведение и неразпространението на балистични ракети в рамките на изпълнението на Стратегията на ЕС срещу разпространението на оръжия за масово унищожение

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за Европейския съюз, и по-специално член 28, параграф 1 и член 31, параграф 1 от него,

като взе предвид предложението на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност,

като има предвид, че:

(1) На 12 декември 2003 г. Европейският съвет прие Стратегията на ЕС срещу разпространението на оръжия за масово унищожение.

(2) На 17 ноември 2003 г. Съветът прие Обща позиция 2003/805/ОВППС ([1]), в която Съюзът се призовава да убеди възможно най-много държави да се присъединят към Хагския кодекс за поведение, особено онези със способности в областта на балистичните ракети. Тази обща позиция също призовава за по-нататъшно развитие и прилагане на Кодекса, особено на предвидените в него мерки за изграждане на доверие, и за насърчаване на по-тясна връзка между Кодекса и многостранната система на Организацията на обединените нации за неразпространение.

(3) В Глобалната стратегия за външната политика и политика на сигурност на Европейския съюз от 2016 г. се подчертава, че Съюзът ще увеличи своя принос за колективната сигурност.

(4) В Стратегическия компас за сигурност и отбрана от 2022 г. се посочва продължаващата заплаха от разпространение на оръжия за масово унищожение и средствата за доставянето им и се изразява целта на Съюза да засили конкретни действия на Съюза в подкрепа на целите за разоръжаване, неразпространение и контрол на оръжията.

(5) Съветът вече е приел пет решения в подкрепа на Хагския кодекс за поведение и неразпространението на балистични ракети, а именно решения 2008/974/ОВППС ([2]), 2012/423/ОВППС ([3]), 2014/913/ОВППС ([4]), (ОВППС) 2017/2370 ([5]) и (ОВППС) 2023/124 ([6]),

([1]) Обща позиция 2003/805/ОВППС на Съвета от 17 ноември 2003 година относно всеобщото приложение и укрепване на многостранните споразумения в областта на неразпространение на оръжия за масово унищожение и средствата за доставяне (ОВ L 302, 20.11.2003 г., стр. 34, ELI: http://data.europa.eu/eli/compos/2003/805/oj).

([2]) Решение 2008/974/ОВППС на Съвета от 18 декември 2008 година за подкрепа на Хагския кодекс за поведение срещу разпространението на балистични ракети в рамките на изпълнението на стратегията на ЕС срещу разпространението на оръжия за масово унищожение (ОВ L 345, 23.12.2008 г., стр. 91, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2008/974/oj).

([3]) Решение 2012/423/ОВППС на Съвета от 23 юли 2012 година за подкрепа на неразпространението на балистични ракети в рамките на изпълнението на Стратегията на ЕС срещу разпространението на оръжия за масово унищожение и на Обща позиция 2003/805/ОВППС на Съвета (ОВ L 196, 24.7.2012 г., стр. 74, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2012/423/oj).

([4]) Решение 2014/913/ОВППС на Съвета от 15 декември 2014 година за подкрепа на Хагския кодекс за поведение и неразпространението на балистични ракети в рамките на изпълнението на Стратегията на ЕС срещу разпространението на оръжия за масово унищожение (ОВ L 360, 17.12.2014 г., стр. 44, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2014/913/oj).

([5]) Решение (ОВППС) 2017/2370 на Съвета от 18 декември 2017 година за подкрепа на Хагския кодекс за поведение срещу разпространението на балистични ракети в рамките на Стратегията на ЕС срещу разпространението на оръжия за масово унищожение (ОВ L 337, 19.12.2017 г., стр. 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2017/2370/oj).

([6]) Решение (ОВППС) 2023/124 на Съвета от 17 януари 2023 година за подкрепа на Хагския кодекс за поведение срещу разпространението на балистични ракети в рамките на Стратегията на ЕС срещу разпространението на оръжия за масово унищожение (ОВ L 16, 18.1.2023 г., стр. 36, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2023/124/oj).

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

1. С оглед на изпълнението на Стратегията на ЕС срещу разпространението на оръжия за масово унищожение, Глобалната стратегия за външната политика и политика на сигурност на Европейския съюз и Стратегическия компас за сигурност и отбрана, Съюзът продължава да подкрепя всеобщото приемане, пълното прилагане и укрепването на Хагския кодекс за поведение чрез оперативно действие.

2. Целите на оперативното действие, посочени в параграф 1, са:

а) насърчаване на всеобщото приемане на Хагския кодекс за поведение,

б) подкрепа за пълното прилагане на Хагския кодекс за поведение от присъединилите се държави; и

в) принос в работата за по-доброто включване на Хагския кодекс за поведение в усилията за ограничаване на разпространението на балистични ракети.

3. В приложението се съдържа подробно описание на оперативното действие посочено в параграф 1.

Член 2

1. За изпълнението на настоящото решение отговаря върховният представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност (наричан по-нататък „върховният представител“).

2. Техническото изпълнение на оперативното действие, посочено в член 1, се осъществява от Фондацията за стратегически изследвания (*Fondation pour la recherche stratégique — FRS*).

3. FRS изпълнява функцията, посочена в параграф 2, под надзора на върховния представител. За тази цел върховният представител постига необходимите договорености с FRS.

Член 3

1. Референтната сума за изпълнението на действието, посочено в член 1, е 1 099 446,40 EUR.

2. Разходите, финансирани чрез посочената в параграф 1 референтна сума (наричани по-нататък „разходите“), се управляват в съответствие с процедурите и правилата, приложими за бюджета на Съюза.

3. Комисията упражнява надзор върху правилното управление на разходите. За тази цел тя сключва необходимото споразумение с FRS (наричано по-нататък „споразумението“). В споразумението се предвижда, че FRS осигурява видимост на приноса на Съюза по начин, съответстващ на неговия размер.

4. Комисията полага усилия да сключи споразумението във възможно най-кратък срок след влизането в сила на настоящото решение. Тя информира Съвета при евентуални трудности във връзка с това, както и за датата на сключване на споразумението.

Член 4

1. Върховният представител докладва на Съвета за изпълнението на настоящото решение въз основа на редовни доклади, изготвяни от FRS. Тези доклади представляват основа за оценка, извършвана от Съвета.

2. Комисията представя информация относно финансовите аспекти на действието, посочено в член 1.

Член 5

1. Настоящото решение влиза в сила в деня на приемането му.

2. Срокът на действие на настоящото решение изтича 36 месеца след датата на сключване на споразумението. Той обаче изтича шест месеца след датата на влизането на решението в сила, ако в рамките на този срок не бъде сключено посоченото споразумение.

Съставено в Брюксел на 15 декември 2025 година.

За Съвета

Председател

K. KALLAS

ПРИЛОЖЕНИЕ

1. **КОНТЕКСТ И ОБОСНОВКА**

Хагският кодекс за поведение срещу разпространението на балистични ракети („Кодексът“/„ХКП“) е международно споразумение, прието през 2002 г. за ограничаване на разпространението на балистични ракети, способни да пренасят оръжия за масово унищожение (ОМУ). Кодексът съдържа и мерки за изграждане на доверие с цел намаляване на рисковете от погрешна преценка при извършването на летателни изпитания на балистични ракети и изстрелвания на мирни ракети-носители за сателити. Повече от двадесет години след приемането му Кодексът е по-актуален от всякога, тъй като балистичните технологии продължават да се развиват в много региони по света, а поради напрежението между държавите, притежаващи тези технологии, всеки механизъм за прозрачност и комуникация придобива основно значение за избягване на ескалация. Въпреки че понастоящем към Кодекса са се присъединили 145 държави членки, са необходими допълнителни усилия с оглед на пълното му всеобщо приемане. ЕС допринася за съществени информационни дейности за всеобщото приемане на Кодекса, както и за неговото прилагане и интегриране в по-широкия режим на неразпространение.

2. **ОБЩА ЦЕЛ**

Общата цел на това действие е да допринесе за международния мир и сигурност, доверието и прозрачността, както и за изпълнението на стратегията на ЕС срещу разпространението на оръжия за масово унищожение чрез насърчаване на всеобщото приемане, пълното прилагане и укрепването на Кодекса. Настоящото действие ще допълни и подкрепи дипломатическото взаимодействие на Съюза с държавите, които са се присъединилите към Кодекса, и държавите, които не са се присъединилите към него.

3. **СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ**

Специфичните цели на действието са:

а) насърчаване на присъединяването към Кодекса с оглед на всеобщото му приемане, включително чрез насърчаване на диалога между присъединилите се и неприсъединилите се държави;

б) насърчаване на пълното прилагане на Кодекса от присъединилите се държави;

в) принос в работата за по-доброто включване на Кодекса в усилията за ограничаване на разпространението на балистични ракети. Това включва засилване на видимостта на Кодекса и повишаване на обществената осведоменост относно рисковете и заплахите, свързани с разпространението на балистични ракети, както и проучване, по-специално чрез изследвания, на динамиката на разпространението на балистични ракети, развитието в космическата област и възможностите за укрепване на Кодекса и за насърчаване на взаимодействието между Кодекса и съответни други многостранни инструменти.

4. **ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ**

а) **Всеобщо приемане, прилагане и интегриране на Кодекса в рамката за неразпространение.** Резултатите, свързани с всеобщото приемане, прилагането и интегрирането на Кодекса в рамката за неразпространение, ще се състоят от различни информационни дейности, насочени както към присъединилите се държави, така и към неприсъединилите се държави. Информационните прояви ще имат за цел повишаване на осведомеността относно ХКП и популяризиране на целите на Съюза за придаване на универсален характер на Кодекса. Организираните прояви също така ще подобрят прилагането на Кодекса и участието на всички присъединили се държави в неговото функциониране, ще осигурят платформа за държавни служители и експерти за неформален обмен на мнения по стратегически въпроси и по този начин ще спомогнат за изграждането на доверие между държавите. По-конкретно Фондацията за стратегически изследвания (Fondation pour la recherche stratégique – FRS) ще организира:

i) **Четири регионални и/или подрегионални семинара** (евентуално в Южна Азия, Близкия изток, Централна Америка и Карибския басейн и Африка). Тези прояви ще се проведат в тясно сътрудничество с органите на правителствата на съответните държави домакини и ако е целесъобразно, със съответни представители на академичната общност. Проявите ще се проведат приоритетно в полза на неприсъединилите се държави. Специално внимание ще бъде отделено на участието на присъединилите се държави, които са „регионални застъпници“, за да се разгледат приоритетите и перспективите от регионална гледна точка. За участие в проявите ще бъдат привлечени регионални експерти, представители на регионални организации, служители от регионалните офиси на UNODA, експерти на FRS, служители от ЕС и държавите членки, председателят и непосредствената централна точка за контакт (НЦТК). Когато е уместно, може да се обмисли възможността за участието на частни заинтересовани лица, по-специално от космически дружества. По време на тези заседания, които се провеждат в рамките на един ден или един ден и половина, ще бъде насърчена интерактивността.

ii) **Срещи със служители от избрани неприсъединили се държави**, които показват потенциален интерес за присъединяване към Кодекса. Тези технически срещи ще бъда проведени в столици или на други релевантни места (обекти на ООН — Ню Йорк, Виена и Женева, регионални организации…). Целевите неприсъединили се държави ще включват държавите, които са участвали в информационни дейности в продължение на няколко години, и особено тези, които гласуват в подкрепа на резолюциите на Общото събрание на ООН в подкрепа на Кодекса. Специално внимание ще бъде отделено на подкрепата за форми на политически демарш, водени от ЕС и държавите членки, за да се допълнят и улеснят тези усилия за популяризиране чрез адаптирани презентации и дебати. В сътрудничество с председателя на ХКП, НЦТК или други държави — членки на ЕС, информационни срещи ще бъдат организирани и успоредно на работата на Първия комитет на Общото събрание на ООН (работни обеди и двустранни срещи).

iii) **Три съпътстващи обедни прояви** ще бъдат организирани успоредно на редовната годишна среща на ХКП във Виена и те ще позволят на членовете на общността на ХКП, по-специално на делегатите, присъстващи на редовната годишна среща, да взаимодействат с експерти в областта на ракетите и да обсъдят настоящите тенденции по отношение на разпространението. По конкретни теми биха могли да участват агенции със седалище във Виена, и по-специално UNODA и UNOOSA. През 2027 г. съпътстващата проява ще бъде използвана за отбелязване на 25-ата годишнина на ХКП.

iv) **Две съпътстващи прояви успоредно на работата на Първия комитет на Общото събрание на ООН**, насочени към подкрепа на резолюциите на Общото събрание на ООН в Ню Йорк (през 2026 г. и 2028 г.). Датите на проявите ще бъдат избрани, за да се даде възможност за участие на делегатите, които участват в работата както на Първия комитет, така и на Четвъртия комитет. Преди представянето на резолюциите пред Първия комитет, при поискване от председателя, НЦТК или други държави членки, ще бъде предоставена помощ за увеличаване на подкрепата на държавите, гласуващи в рамките на Първия комитет, за резолюцията на Общото събрание на ООН, представена в подкрепа на Кодекса.

v) **Помощ под различни форми за НЦТК** с цел подобряване на прилагането на Кодекса чрез различни форми на взаимодействие, насочени към присъединилите се държави (изграждане на капацитет в държавите за представяне на годишни декларации и определяне на звена за контакт, преводи, промяна на онлайн платформата, помощ за председателя и НЦТК при подготовката и по отношение на съдържанието за евентуална неформална междусесийна среща или други формати за обсъждане на развитието на Кодекса,…).

б) **Повишаване на осведомеността относно ХКП и разпространението на ракети**. Действието ще генерира резултати, които ще допринесат за повишаване на осведомеността относно неразпространението на балистични ракети. То ще позволи на общността на ХКП да има достъп до съответната документация и експертен опит по отношение на балистичните ракети, космическите ракети носители и свързаните с тях събития и технологични разработки. То ще даде възможност на ново поколение професионалисти да се запознаят с рисковете от разпространението на балистични ракети. На последно място, действието ще има за цел да гарантира, че разпространението на ракети и ХКП са напълно интегрирани в разговорите относно контрола върху оръжията, неразпространението на ОМУ и стратегическата стабилност.

i) **Ангажиране на следващото поколение**. Ще бъдат избрани и обучени два нови състава на Младежката група за борба с разпространението на балистични ракети, за да се повиши осведомеността за Кодекса и да се обучат млади специалисти от различни региони по тези въпроси. И двете ще работят заедно в продължение на една година и ще участват в различни онлайн дейности и в едно присъствено събитие. Подборът на стипендианти ще има за цел създаването на полезни взаимодействия с програмата на ЮНИДИР за стипендианти по въпросите на космическата сигурност. Академични институции и експерти ще бъдат поканени да допринесат със своите знания в полза на групата и евентуално да бъдат домакини на среща. В края на двете сесии ще се очаква кратка писмена работа, в рамките на която Младежката група ще направи препоръки относно бъдещето на Кодекса.

ii) **Ангажиране на общността, свързана с новото космическо пространство**. Тъй като през последните години беше подчертано значението на ХКП като инструмент, допринасящ за регулирането на космическото пространство, от съществено значение е да се разшири обхватът на дейностите, насочени към промишлеността, свързана с новото космическо пространство, и да се повиши осведомеността относно рисковете от разпространението на ракети и ролята на прозрачността. Във връзка с това в хода на проекта ще бъде организиран семинар за изграждане на капацитет в комбиниран режим. В рамките на този семинар:

1. темата за предизвикателствата, свързани с разпространението, и международните норми за неразпространение ще бъде включена в дискусията

2. ще бъде обсъдена ролята на мерките за изграждане на доверие и ще бъде проучена възможността за предвиждане на прозрачност при същевременно запазване на чувствителна информация

3. ще бъде насърчено широко участие и включването на по-традиционни участници, за да се даде възможност за обмен на опит и добри практики

iii) **Актуализиране на знанията относно разпространението на балистични ракети**. Въз основа на натрупания през годините експертен опит на екипа на FRS в областта на разпространението на ракети, космическото пространство и свързаните с тях въпроси, тази част от дейността ще има за цел актуализиране и обновяване на съществуващия набор от информация, публикувана по този въпрос от FRS, за да могат служителите и членовете на заинтересованата публика да получат достъп до авторитетна информация, но също така тя да се представя по по-дидактичен начин и да се създаде ново съдържание в съответствие с нуждите. По-специално в тази част от дейността FRS:

1. ще актуализира базата данни за балистични ракети и ракети носители и ще осигури възможността за достъп на представителите на държавите членки и съответните участници до нея.

2. ще работи по отговорно публикуване на кратък анализ (една страница) на основните новости за балистичните ракети и ракетите носители.

3. ще актуализира съществуващите кратки документи и ще създаде образователни материали с цел подчертаване чрез визуални инфографики на настоящите тенденции по отношение на разпространението на ракети и изстрелването в космоса.

4. ще публикува един изследователски документ по ключова тема, свързана с разпространението на ракети и изстрелването в космоса.

iv) **Повишаване на осведомеността относно проекта**. FRS ще продължи да разработва и използва инструменти за комуникация (уебсайт, социална мрежа…) за популяризиране на проекта и подкрепата на ЕС за ХКП. Тази част от дейността ще предостави и средствата за представяне на ХКП на други ключови форуми по въпросите на неразпространението, на регионални срещи и в рамките на Отворената работна група по въпросите на предотвратяването на надпреварата във въоръжаването в космоса във всичките ѝ аспекти. Участието в конференцията на ЮНИДИР по въпросите на космическата сигурност също ще бъде насърчено.

5. **КРАЙНИ БЕНЕФИЦИЕРИ**

а) присъединили се и неприсъединили се към Кодекса държави;

б) правителствени служители, създатели на политики, регулаторни органи, експерти, особено представители на по-младото поколение експерти;

в) международни, регионални и подрегионални организации;

г) академични общности и организации на гражданското общество, по-специално представляващи по-младото поколение експерти;

д) председателя на ХКП;

е) непосредствената централна точка за контакт на ХКП (министерството на външните работи на Австрия).

ж) други държави членки, които желаят да популяризират ХКП.

6. **МЯСТО**

В консултация със съответните служби на ЕСВД, FRS ще избере местата, където биха могли да се проведат срещите, семинарите и другите прояви. Критерии за избор на местата ще включват готовността и ангажимента на съответната държава или междуправителствена организация в даден регион да бъде домакин на проявата. Конкретните места на посещения в държави или дейности в конкретна държава ще зависят от поканите от заинтересованите държави или междуправителствени организации. Въпреки че стойността на присъствените срещи и прояви е от първостепенно значение, ще бъдат организирани виртуални срещи, по целесъобразност, за да се гарантира ефективност на разходите.

7. **ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ**

Общата планирана продължителност на действието е 36 месеца.